

daugiau dar nežinomų ne tik kalbos morfologijos, bet ir fonetikos, leksikos, dialektologijos ir kt. duomenų.

Lenkų kalbininko Przemysława Popławskiego pranešime „Zachodni zasięg hydronimii protobałtyckiej“ kalbėta apie tai, jog baltiškios kilmės vandenvardžių galima rasti ne tik Vartos upės baseine, bet ir dar toliau į vakarus bei pietus, todėl vakarinė baltiškiosios hidronimijos riba galėtų būti nutolusi labiau nei manyta iki šiol.

Lenkų kalbininko Krzysztofo Tomaszo Witczako pranešime „Linguistic Calques in the Old Prussian and Yatvingian Toponymy“ nagrinėti kai kurie baltiškų vietovardžių vertimo į lenkų ir vokiečių kalbas atvejai (vok. *Caldeflys*, le. *Zimna Struga* < pr. **Salt-ape*; vok. *Kropling See*, le. *Krupolinek* < pr. **Krupeilingis*; le. *Windobały* < jotv. **Winda-balā*), aiškinti tokių vertinių atsiradimo motyvai ir priežastys.

Žinoma, galima pastebėti, jog nemažai onomastikos sekcijos pranešimų buvo konstatuojamojo, o ne diskusinio pobūdžio, kita vertus, jie atspindėjo aktualiausius šiuo metu vykdomus tyrimus, tad kalbamąją konferenciją galima vertinti kaip labai tinkamą progą supažindinti su šių tyrimų problemomis ar rezultatais kitus tikrinių žodžių tyrėjus*.

Baigiant Kazimiero Būgos konferencijos apžvalgą reikia pabrėžti, jog tai buvo vienas iš solidžiausių, rimčiausių ir geriausiai organizuotų 2001 m. Lietuvoje vykusių kalbinių renginių, kuris, reikia tikėtis, davė daug naudos visiems dalyviams.

Laimutis Bilkis, Birutė Kabašinskaitė

* Išsamiau su konferencijos pranešimais galima susipažinti pavarčius jų tezes (žr. Tarptautinė Kazimiero Būgos konferencija: etimologija ir onomastika, 2001 m. lapkričio 9 d., red. R. Buivydienė ir B. Kabašinskaitė, Vilnius, VU Baltistikos ir bendrosios kalbotyros katedra, 2001, 52). Leidinyje rasime ir A. Breidako, negalėjusio atvykti į konferenciją, pranešimo apie baltų kilmės upių vardus Latgaloje tezes.

Konferenciją parėmė Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas ir Vilniaus universitetas.

COLLOQUIUM PRUTHENICUM TERTIUM

2001 m. rugsėjo 26–30 d. Zakopanėje vyko trečioji tarptautinė prūsistų konferencija „Colloquium Pruthenicum tertium“*, kurią surengė Krokuvos Jogailaičių universiteto profesorius Wojciechas Smoczyński, tarptautinių prūsistikos konferencijų sumanytojas. Profesoriumi gražiai talkino mokiniai Wojciechas Sowa ir Tomaszas Majtczakas.

Trečioji konferencija buvo kiek mažesnė už ankstesnes. Perskaityta šešiolika pranešimų, dalyvavo mokslininkai iš Austrijos, Belgijos, Čekijos, JAV, Lenkijos, Lietuvos, Olandijos, Vokietijos. Daugiausia dėmesio buvo skirta veiksmažodžio problematikai. W. Smoczyński labai išsamiai aptarė prūsų kalbos veiksmažodžio kamienų klasifikaciją, Rickas Derksenas (Leidenas) išryškino prūsų veiksmažodžio šaknų chronologinius sluoksnius, Gertas Klingenschmittas (Regensburgas) kalbėjo apie tai, ant kokių baltiškų ir indoeuropietišκών pamatų formavosi prūsų veiksmažodis, Axelis Holvoetas (Vilnius) gilinosi į lietuvių ir latvių kalbų tariamosios nuosakos priešistorę. Veiksmažodžio klausimais pranešimus parengė ir du jauni kalbininkai – Xavieras Tremblay (Tournai; svarstė baltų preterito **ā* ir **ē* sufiksų kilmę) ir Jurgis Pakerys (Vilnius; aiškino, kaip atsirado reti lietuvių senųjų raštų veiksmažodžiai su priesaga *-inoti*).

Bendresnio pobūdžio metodologinėms problemoms, išskylančioms tiriant artimos giminystės kalbinių grupių reiškinius, buvo skirtas Wolframo Eulerio (Miunchenas) pranešimas, iš kultūrologinių pozicijų į Elbingo žodynėlį pažvelgė Juliusas F. Levinas (Riverside, CA), Ralfas P. Ritteris nagrinėjo prūsų ir Pabaltijo finų *pluralia*

* Apie pirmąsias dvi tarptautines prūsistų konferencijas žr. Blt XXVIII (1) 116 t.; XXXI (2) 279 t. Abiejų konferencijų pranešimai paskelbti atskirais leidiniais, žr.: Colloquium Pruthenicum primum. Papers from the First International Conference on Old Prussian held in Warsaw, September 30th–October 1st, 1991, ed. by. W. Smoczyński and A. Holvoet, Warszawa, 1992; Colloquium Pruthenicum secundum. Papers from the Second International Conference on Old Prussian held in Mogilany near Kraków, October 3rd–6th, 1996, ed. by. W. Smoczyński, Kraków, 1998.

tantum paraleles, šios informacijos autorius – prūsų kalbos vokalizmo sistemos rekonstrukcijos problemas.

Kiti pranešimai buvo skirti etimologijos bei onomastikos ir su šiomis sritimis glaudžiai susijusiems klausimams. Simas Karaliūnas (Kaunas) aiškino etnonimoprūsai kilmę, Grasilda Blažienė (Vilnius) aptarė apeliatyvinius Sembos vietovardžius, Václavas Blažekas (Brno) – prūsų te-

onimus. Tris šios tematikos pranešimus perskaitė jauni mokslininkai: Davidas Stifteris (Viena) aptarė prūsų transporto terminologiją, Daiva Sinkevičiūtė (Vilnius) – prūsų hipochoristiką, o Aušra Lisinskaitė (Klaipėda) – prūsų kalbos gyvūnų pavadinimų motyvaciją.

Baigdamas negaliu nepasakyti, kad konferencijos dalyviams imponavo draugiška atmosfera, grakščios diskusijos ir šeiminių svetingumas.

Bonifacas Stundžia